

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Hjalmar Strömerskolan

Läsår 2022/2023

Läsår	3
Ansvarig för planen	3
Bakgrund och syfte.....	3
Vision och mål	3
Diskriminering och kränkande behandling	4
Diskriminering	4

Trakasserier	4
Sexuella Trakasserier	5
Kränkande behandling	5
Delaktighet	5
Elevernas delaktighet	5
Vårdnadshavarnas delaktighet.....	6
Personalens delaktighet	6
Förankring av planen.....	6
Rutiner för det främjande och förebyggande arbetet	7
1. Undersöka risker och hinder	7
3. Genomföra åtgärder	8
Rutiner för det åtgärdande arbetet	9
1. Anmäla	9
2. Utreda	9
3. Åtgärda.....	10
4. Följa upp.....	10
5. Dokumentera	11
6. Utvärdering av läsåret 2021/2022	11
Mål för läsåret 2022/2023	12
Uppföljning.....	13
Utvärdering	13

Verksamhetsformer som omfattas av planen

Gymnasieskolan

Läsår

2022/2023

Planen gäller från 2022-08-22

Planen gäller till 2023-06-12

Ansvarig för planen

Rektor

Bakgrund och syfte

I enlighet med Skollagen (6 kap. 8 §) utarbetar varje skola årligen en plan mot kränkande behandling. Syftet med planen är att beskriva både det främjande arbetet för att motverka kränkningar samt beskriva vilka rutiner och ansvarsfördelning som finns på skolan om någon elev känner sig utsatt för alla former av diskriminering eller kränkande behandling. Planen grundar sig på två lagar: Skollagen 2010: 800 6 kap Diskrimineringslagen 2008: 567 kap 1-3.

Vision och mål

Hjalmar Strömerskolans vision är att alla elever är individer som ska få möjlighet att utveckla sin fulla potential. Hjalmar Strömerskolan skall skapa och upprätthålla en miljö där alla vågar vara sig själva och respektera allas lika värde.

Alla medarbetare på Hjalmar Strömerskolan arbetar aktivt utifrån ståndpunkten att all form av diskriminering, kränkningar, trakasserier och annan kränkande behandling är oacceptabelt. På vår skola gäller nolltolerans. Elever och personal på Hjalmar Strömerskolan ska känna sig trygga och de skall ha lika rättigheter och möjligheter. Varje elev ska bli bemött med respekt och ha samma rättigheter oavsett könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Ingen skall bli utsatt för trakasserier eller sexuella trakasserier vare sig av elever eller av personal. Vår strävan är att dessa riktlinjer och rutiner är väl kända hos all personal och hos alla elever och deras vårdnadshavare. Vi har tillsammans ett gemensamt ansvar att aktivt leva och agera utifrån skolans vision.

Diskriminering och kränkande behandling

Diskriminering

Diskriminering innebär att någon blir sämre behandlad än någon annan på grund av egenskaper som inte går att påverka. I diskrimineringslagen finns förbud mot diskriminering på sju olika grunder.

De 7 diskrimineringsgrunderna är:

- Kön
- Könsoverskridande identitet eller uttryck
- Etnisk tillhörighet
- Religion eller annan trosuppfattning
- Funktionsnedsättning
- Sexuell läggning
- Ålder

Lagen förbjuder sex former av diskriminering. De olika formerna är:

- Direkt diskriminering
- Indirekt diskriminering
- Bristande tillgänglighet
- Trakasserier
- Sexuella trakasserier
- Instruktioner att diskriminera

Skollagen 2010: 800

- Annan kränkande behandling
- Mobbning

Om någon känner sig trakasserad av andra orsaker än vad som gäller i diskrimineringslagen följer vi samma riktlinjer och rutiner enligt Skollagen, Kap 6 §11.

Trakasserier

Trakasserier är ett agerande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Sexuella Trakasserier

Sexuella trakasserier är ett uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet. Sexuella trakasserier kan vara att någon till exempel tafsar eller skickar bilder av sexuellt innehåll. Det kan också handla om ovälkomna komplimanger och anspelningar eller jargong.

Kränkande behandling

Kränkande behandling kan vara att ge uttryck för förlöjligande eller nedvärderande generaliseringar, med koppling till diskrimineringsgrunderna. Det kan exempelvis handla om skällsord eller utfrysning. Det kan vara att någon missgynnas av en bestämmelse eller förfaringsätt som verkar neutralt men som missgynnar en elev.

En gång räcker för att det ska räknas som kränkande behandling och det är den som utsätts som avgör vad som är kränkande. Vad som är kränkande behandling beror på den enskilda situationen.

Mobbning är upprepad negativ handling där någon eller några tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag. Om någon tillfogas skada eller hot om detta så gäller Hjalmar Strömerskolans plan för hot och våld.

Lagen innefattar dessutom ett starkt skydd mot repressalier.

Exempelvis: Hot om våld eller annan ogynnsam behandling, sämre betyg, trakasserier i undervisningen etc.

Så snart någon anställd på skolan får veta att en elev känner sig trakasserad skall skolan utreda vad som hänt och vidta åtgärder för att förhindra fortsatta trakasserier, **se rutiner för det åtgärdande arbetet.**

Delaktighet

Elevernas delaktighet

Elever skall ges inflytande över sin utbildning och ges tillfälle under skoltid behandla frågor av gemensamt intresse. På Hjalmar Strömerskolan sker det bland annat via elevråd, klassråd och mentorstid där elever och personal diskuterar exempelvis skolans värdegrunder. Eleverna erbjuds också möjlighet att delta i utbildningsåtgärder samt möjlighet att svara på enkäter. Tala om vad du tycker om Hjalmar är en enkät som skickas varje vår till skolans alla elever.

Vid läsårets start får alla nya elever och deras vårdnadshavare information om planens innehåll vid första föräldramötet. Alla elever får i början av varje termin information om planen av Elevhälsoteamet på mentorstiden.

Särskilda teman plockas fram ur planen och diskuteras och dokumenteras på klassrådet vid minst tre tillfällen per termin.

Information och diskussion i elevskyddsombudsgruppen samt återkoppling till Elevhälsoteamet och skolledningen görs två gånger per termin.

Information och diskussion i elevrådet samt återkoppling till Elevhälsoteamet och skolledningen görs kontinuerligt efter protokollförda elevrådsmöten.

Vårdnadshavarnas delaktighet

Planen skickas ut till samtliga vårdnadshavare för omyndiga elever, där de informeras om möjligheten att komma med synpunkter. Vårdnadshavarna till elever i åk 1 informeras vid föräldramötet vid skolstart.

Personalens delaktighet

Skolledningen och Elevhälsoteamet reviderar årligen planen. All personal skall vara delaktig i implementeringen, uppföljningen och utvärderingen av planen. All personal skall läsa planen. Planen skall lyftas på APT och vid nyanställningar i början av läsåret.

Förankring av planen

- Planen läses av **all** personal som arbetar vid Hjalmar Strömerskolan. **Ansvar skolledningen.**
- Eleverna informeras om planen på mentorstiden i början av varje termin. **Ansvar mentor och Elevhälsoteamet. Elevhälsoteamet** kontaktar mentorn för att boka tider till mentorsträffarna.
- Särskilda teman tas ur planen i samråd med Elevhälsoteamet samt utifrån resultatet av enkäten, "Tala om vad du tycker om Hjalmar" **ansvar rektor.** Teman finns bland Mål för läsåret. Dessa teman diskuteras, dokumenteras på klassrådet vid minst tre tillfällen per termin. **Ansvar mentor.**
- Information och diskussion i elevskyddsombudsgruppen samt återkoppling till Elevhälsoteamet och skolledningen, **ansvar rektor.**
- Information och diskussion i elevrådet samt återkoppling till elevhälsoteamet och skolledningen. **Ansvar biträdande rektor eller rektor.**
- Elevhälsoteamet planerar informationstillfällen med klasserna i det förebyggande och främjande arbete.

Rutiner för det främjande och förebyggande arbetet

Det aktiva arbetet för att förebygga diskriminering och trakasserier skall göras i fyra steg och ske i samverkan med elever och personal.

1. Undersöka
2. Analysera
3. Åtgärda
4. Följa upp och utvärdera

1. Undersöka risker och hinder

Skolan skall undersöka sin verksamhet för att upptäcka eventuella risker för diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier eller andra hinder för elevers lika rättigheter och möjligheter. Detta kan göras bland annat genom intervjuer, enkäter, protokoll från klassråd eller genom planerade samtal.

- Var finns det risk för diskriminering och kränkande behandling? *Exempelvis: Kanske i omklädningsrummet i samband med idrott, på raster, i fiket, övre våningen etc.*
- Var finns det hinder?
Exempelvis: Under friluftsdag för en elev med rörelsehinder etc.

Undersökningen skall göras utifrån samtliga diskrimineringsgrunder och på övergripande nivå. Det är viktigt att undersökningen har ett generellt anslag och inte gälla enskilda individers etniska tillhörighet, religion, sexuell läggning m.m. Hela verksamheten skall omfattas av arbetet. Det handlar om allt från pedagogiskt material, prov och betygssättning till studiemiljö, raster och utflykter. Skolresor, friluftsdagar och avslutningar omfattas också.

2. Analysera orsaker

- Varför ser det ut som det gör?
- Varför finns det risker och hinder?
- Var kommer de ifrån?
- Vad beror det på?

Efter undersökningen skall orsakerna till de upptäckta riskerna och hinder analyseras och slutsatser dras till varför det ser ut som det gör.

Kanske det behövs göra flera undersökningar för att få syn på ännu flera risker och hinder. Allt kanske inte framkom under första undersökningen.

3. Genomföra åtgärder

- Vad kan vi göra åt de risker vi hittade?
- Hur kan vi ta bort de hinder vi hittade?

Skolan skall genomföra åtgärderna så snart som möjligt för att minska risker för diskriminering och kränkande behandling. Här skall det planeras in nödvändiga resurser och ange vem som är ansvarig för att genomföra åtgärderna. Omständigheterna avgör vilka åtgärder som behövs. Aktiva åtgärder skall omfatta hela verksamheten.

Exempelvis: Det kan handla om kompetensutveckling för personalen för att öka medvetenheten och kunskap om diskriminering och trakasserier. Det kan även vara att lärare/pedagoger vid planering väljer arbetssätt och pedagogiskt material så att alla elever kan delta på likvärdiga villkor.

Arbetet med aktiva åtgärder skall ske i samverkan med elever och anställda i verksamheten. Samverkan skall ske i hela arbetet med aktiva åtgärder, från undersökningen och analysen till de åtgärder som behöver genomföras samt i uppföljningen och utvärderingen.

Aktiva åtgärder är ett förebyggande och främjande arbete för att inom skolan motverka diskriminering och trakasserier och på annat sätt främja lika rättigheter och möjligheter oavsett diskrimineringsgrund.

Arbetet handlar inte om att åtgärda problem som redan uppkommit i ett enskilt fall utan om att förebygga att elever diskrimineras och trakasseras eller på annat sätt får begränsade möjligheter i skolan.

4. Följa upp och utvärdera

- Hur gick det?
- Lyckades vi plocka bort risker och hinder?
- Om vi inte lyckades, var tog det stopp?
- Vad skall vi göra åt det?
- Har vi uppfyllt våra mål på kort och lång sikt?
- Hur kan vi fortsätta arbetet?

Följa upp och utvärdera hela arbetet, inklusive undersökningen, analysen och åtgärderna. Det handlar då om att utvärdera resultatet av arbetet för att kunna ta ställning till hur det har fungerat och om de kort- och långsiktiga mål som satts upp har uppfyllts. När det är klart skall de erfarenheterna användas i steg 1 i nästa cykel av arbetet med aktiva åtgärder.

Skolan är skyldig att dokumentera alla delar av det löpande arbetet under året. Dokumentation skall innehålla:

- En redogörelse för undersökningen av risker och hinder och den analys som gjorts.
- De förebyggande och främjande åtgärder som har genomförts eller som planeras.

- En uppföljning och utvärdering av det arbete med aktiva åtgärder som gjorts.
- En redogörelse för hur samverkansskyldigheten har fullgjorts.

Dokumentationskravet ersätter det tidigare kravet på att ha en likabehandlingsplan.

Rutiner för det åtgärdande arbetet

Elever har rätt, enligt diskrimineringslagen, att inte bli trakasserade eller sexuellt trakasserade vare sig av någon vuxen på skolan eller av andra elever. Så snart någon anställd på skolan får veta att en elev känner sig trakasserad skall skolan utreda vad som hänt och vidta åtgärder för att förhindra fortsatta trakasserier.

Skolan skall ha riktlinjer som markerar att sexuella trakasserier och trakasserier som har samband med diskrimineringsgrunderna inte accepteras. Skolan skall ha rutiner som klargör hur skolan skall agera om någon känner sig trakasserad. Rutinerna skall ange vem den som anses vara trakasserad skall vända sig till och vem som ansvarar för att händelsen eller påståendena utreds.

Hjalmar Strömerskolans policy mot trakasserier är att det råder nolltolerans.

Om någon i skolan känner sig trakasserad eller sexuellt trakasserad är gången denna:

1. Anmäla

- Om någon i personalen får kännedom om att en elev har upplevt eller upplever sig utsatt för trakasserier i samband med verksamheten är de skyldiga att informera rektorn som i sin tur informerar huvudmannen. Det är viktigt att veta att det är den som känner sig utsatt är den som äger sin upplevelse, det behöver inte finnas bevis för att det har förekommit trakasserier.
- Elever som upplever sig diskriminerade, trakasserade eller kränkta, eller ser andra elever bli utsatta, ska vända sig till sin mentor, Elevhälsoteamet eller ansvarig rektor. Ärendet ska skriftligt dokumenteras.

Blanketten – **Anmälan om kränkning** skall användas.

2. Utreda

Skyldigheten att utreda uppstår så snart någon i personalen får kunskap om att någon känner sig utsatt. Utredningen skall alltid ske med stor hänsyn till den som är utsatt och övriga inblandade. Vad som har hänt skall allsidigt belysa vad som inträffat och omfatta både den som blivit utsatt och den som påstås ha utövat kränkningarna. Börja prata med de berörda så snart det är möjligt. Ett utredningsteam bildas bestående av mentor, skolkurator samt minst en medlem till ut Elevhälsoteamet. Det är också viktigt att ta reda på om eleven även är utsatt via sociala forum.

Samma dag som personal får vetskap om att det förekommer kränkningar skall de första samtalen äga rum eller om det inte är möjligt dagen efter.

Först ett **personligt samtal** med den som utsatts för trakasserier/ kränkningar, är eleven under 18 år gärna tillsammans med vårdnadshavare. Är eleven över 18 år fråga om den vill att föräldrarna deltar. Undvik att plocka eleven ur gruppen för detta samtal.

Sedan ett **samtal** med den som påstås ha utfört trakasserier/kränkningarna. Finns det andra som understödjer kränkningarna skall var och en av dem kallas till samtal. Ta reda på detaljerade uppgifter om vad som hänt och krav på att var och en tar ansvar för att vända på den uppkomna situationen. Fråga vad vederbörande tänker göra för att trakasserier/kränkningarna skall upphöra. Dokumentera noga. Kontakt med vårdnadshavare skall tas om eleverna är under 18 år. Det kan även tas kontakt om eleven är över 18 år om skolan anser att det är befogat för att få stopp på trakasserier. Var positiv och konstruktiv!

I vissa fall kan det även leda till en anmälan till socialtjänst eller polis.

Teamet kartlägger och dokumenterar alla fakta som:

1. En allsidig belysning om vad som egentligen har hänt.
2. Vem/vilka är utsatta?
3. Vem/vilka är det som kränker?
4. Hur ofta och hur länge har kränkningarna pågått?
5. Var äger kränkningarna rum?
6. Pågår de också via sociala medier?
7. Orsakerna till den uppkomna situationen samt söka analysera dessa.

3. Åtgärda

Åtgärda och stoppa fortsatta trakasserier. Syftet med de åtgärder som skolan gör är att trakasserier skall upphöra. Åtgärderna beror på vad utredningen i det enskilda fallet visar. Det kan handla om allt från samtal till disciplinära åtgärder.

4. Följa upp

Följa upp och utvärdera åtgärderna. I första hand är det **mentorn** som följer upp. Boka in kontinuerliga samtal med den som utsatts för trakasserier/kränkningar och ev. dennes vårdnadshavare först efter två veckor och därefter efter en månad. Behöver eleven ytterligare stödjande samtal bokas dessa in med någon ur Elevhälsoteamet. Om det visar sig att åtgärderna har varit otillräckliga skall skolan överväga vilka ytterligare åtgärder som skall sättas in.

Det skall även bokas in uppföljande samtal med den som utövat trakasserier/kränkningar. Det skall ske senast efter två veckor och sedan efter en månad

samt vidare efter behov. Det kan även behövas stödjande samtal via Elevhälsoteamet.

Om inte trakasserier/kränkningar slutar sammankallas elevvårdsteamet för att diskutera lämpliga åtgärder. Det kan vara att man sårar på de inblandades gruppstillhörighet eller i undantagsfall att flytta eleven som kränker till en annan skola. Det kan även leda till en socialtjänst- eller polisanmälan.

5. Dokumentera

Dokumentation av utredningen och åtgärderna är ett viktigt underlag för att kunna följa upp effekterna av åtgärderna. Genom dokumentation kan skolan upptäcka om de inträffade trakasserier är en del av ett större problem som kräver mer omfattande insatser.

Skolans utrednings- och åtgärdsskyldighet gäller för alla former av trakasserier som uppstår i samband med verksamheten oavsett om trakasserier utförs av elever eller personal. Det gäller även om kränkningar sker på fritiden och det har negativ påverkan på elevernas skolsituation. Med sociala medier och mobiltelefoner suddas gränsen ut mellan skola och fritid. Skolan bör därför vara extra uppmärksam på kränkningar som pågår bland elever på nätet.

Även om händelsen har lett till polisanmälan och det pågår en brottsutredning skall skolan utreda och åtgärda trakasserier och sexuella trakasserier. En brottsutredning syftar till att ta reda på om ett brott har begåtts medan skolans utredning skall ge underlag för att avgöra vad som måste göras för att trakasserier skall upphöra.

Är det en personal som trakasserar/kränker en elev så är det rektorn som utreder, dokumenterar och följer upp. Rektorn tar även kontakt med facklig representant till personal samt till skyddsombud.

6. Utvärdering av läsåret 2021/2022

Resultatet visar ganska lika värden än föregående år. Att hindra kränkningar i skolan är allas ansvar. "För att syftet med utbildningen ska uppnås behöver värdegrunden genomsyra och gestaltas i skolans hela verksamhet. Eleverna behöver vara trygga och ha god hälsa samt en arbetsmiljö som präglas av studiero, likabehandling och frihet från kränkningar. För att uppnå detta krävs ett brett värdegrundsarbete", (Skolverket - Främja, förebygga, upptäcka och åtgärda Hur skolan kan arbeta mot diskriminering och kränkande behandling, 2019).

Under lå 21/22 har samtliga lärare arbetat med boken "Vad lärare och andra vuxna behöver veta för att fler pojkar ska lyckas i skolan" av Fredrik Zimmerman genom det kollegiala

lärandet. Boken behandlar om varför pojkar presterar sämre än flickor och hur man kan bryta den negativa trenden i skolan. Skojretande är ett problem som hämmar många elever och som innebär att man nedvärderas genom skämt. Skojretande är kränkande och hämmar lärandet. Det skall vara 0-tolerans mot skojretande i skolan och synliggörandet av det bidrar att förhindra kränkningar. Det är också viktigt att eleverna uppmärksammas i detta och dess konsekvenser. Vid enskilda samtal med elever under läsåret har det kommit fram att detta är något som man önskar att få bukt med. Det är viktigt att eleven kan ställa frågor och svara utan att det kommenteras av de övriga i klassen.

Förebyggande och främjande arbete utifrån Planen mot kränkande behandling har inte genomförts enligt planen pga personalförändringar i Elevhälsoteamet. Implementeringen av det elevadministrativa programmet, Prorenata har också tagit tid samt fortbildningen för Elevhälsan - Att utveckla elevhälsoarbetet i skolan via SPSM har tagit mycket tid i anspråk. Utbildningen har däremot gett fördjupad kunskap om det förebyggande och främjande arbete som skall genomsyra elevhälsoarbetet i skolan.

Mål för läsåret 2022/2023

1. Att fortsätta utveckla mentorsrollen genom stöd och verktyg som kan underlätta arbetet genom:
 - Elevhälsoteamet besöker klasserna i september-oktober och informerar om Planen mot kränkande behandling. Fråga som skall diskuteras särskilt under lå 22/23 är den psykosociala arbetsmiljön i klassrummet och hur kan vi nå 0-tolerans mot skojbråk.
 - Att säkerställa att alla elever vet vem de skall vända sig till när de känner sig utsatta.
 - All personal ska agera direkt vid kännedom om att en elev blivit utsatt.
2. Gå igenom skolans policys med all personal innan skolan börjar för att få en gemensam kunskap hur man skall agera vid olika situationer som kan uppstå.
 - Genomförs under den första APT i september månad.
3. På Hjalmar Strömerskolan ska alla elever känna sig trygga
 - Personalen skall vara med synlig i skolan. Fikaraster genomförs även på caféterian. På mentorstiden skall frågor om eleverna trygghet i skolan och i de olika lokalerna diskuteras.
4. Särskilda teman som kan diskuteras på mentorstiden:
 - Frågor från enkäten, "Tala om vad du tycker om Hjalmar". (Syftet är även för att förbereda eleverna inför enkäten på vårterminen)
 - 0-tolerans om skojbråk.

- Sociala mediers påverkan på oss idag.
- Vilken kultur råder på Hjalmar? Plugg- eller icke pluggkultur. Får man vara duktig?

Uppföljning

Målen skall vara levande under hela läsåret och följas upp kontinuerligt i Elevhälsoteamet, arbetslagen, i skolledningsgruppen, under APT och i elevråd där eleverna ingår.

Utvärdering

Årets plan skall utvärderas senast i maj 2023. Elevenkäten delas ut under andra hälften av april månad. Resultatet diskuteras i respektive klassråd och dokumenteras i maj. Personalen utvärderar arbetet med planen i mitten på maj. Rektor sammanställer elevers och personals utvärderingar och delger detta på en APT i slutet på maj. Mentorerna återkopplar till elever innan terminens slut.